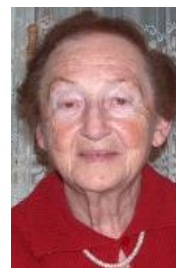

RÓŻKA DONER

ur. 1920; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, rodzina, matka, ojciec, Żydzi, paca dla Niemców, fabryka muchołapek przy ulicy Lubartowskiej, getto na Majdanie Tatarskim, likwidacja getta na Majdanie Tatarskim, rozstanie z rodziną, ukrywanie się, Helena Kołaczek

Likwidacja getta na Majdanie Tatarskim

11 listopada zdaje się, to było z niedzieli na poniedziałek, deszcz padał, było mżysto –mogłam pójść w poniedziałek rano do pracy. Moja mama mówi: – Wiesz, tak paskudnie teraz, lepiej zostań. Jutro rano pojedziesz do pracy. Ja mówię: – Nie, wiesz co, lepiej teraz. Jutro rano wstawać? Nie chce mi się. I poszłam. Więcej ich nie widziałam. Zamiast w poniedziałek nad ranem, wyszłam w niedzielę. A w poniedziałek o czwartej nad ranem Majdan już był okrążony. Już nikogo nie wypuszczali. Nie wszyscy wrócili wtedy, kiedy ja wróciłam – w nocy. Część wracała z samego rana, żeby na ósmą być przy pracy. Ósma, wpół do dziewiątej – nikogo nie ma, zaczyna się tu coś niedobrze dziać. Zadzwoniliśmy do [gminy żydowskiej], jest obława, zamknięte getto, zabierają wszystkich. Ja z jedną koleżanką moją – ona nie przeżyła wojny – poszliśmy do jej znajomej Polki niedaleko stamtąd. Ona mówi: – Wyjdźmy stąd, musimy uciekać, bo tu zaraz przyjadą po nas. I tak zrobiliśmy, poszliśmy tam do tej znajomej. Pół godziny po tym jak myśmy uciekły – przyszli, zabrali wszystkich. I tak ja się uratowałam. Ja już później się dowiedziałam, że wszystkich zabrali. To dla mnie było zrozumiałe – jak przyjechali do fabryki i zabrali wszystkich Żydów, którzy pracowali poza gettem, to znaczy, że już wszystkich wzięli. Okazało się później, że mojego ojca jeszcze nie wzięli, przenieśli go wtedy na Zamek z całą rodziną.

W międzyczasie wyrobiłam sobie Ausweis, niemiecki dowód osobisty na jakieś polskie nazwisko. Nie pamiętam, czy to było po kimś, czy to było wymyślone. Już naprawdę nie pamiętam. Nazywałam się Zajączkowska, zdaje się, tak mi się zdaje. Byłyśmy u tej kobiety dwa dni, ale wiedziałyśmy, że tam też nie ma sensu zostawać. Zresztą, ona by się na to nie zgodziła.

Data i miejsce nagrania	2006-12-20, Kiryat Haim
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"